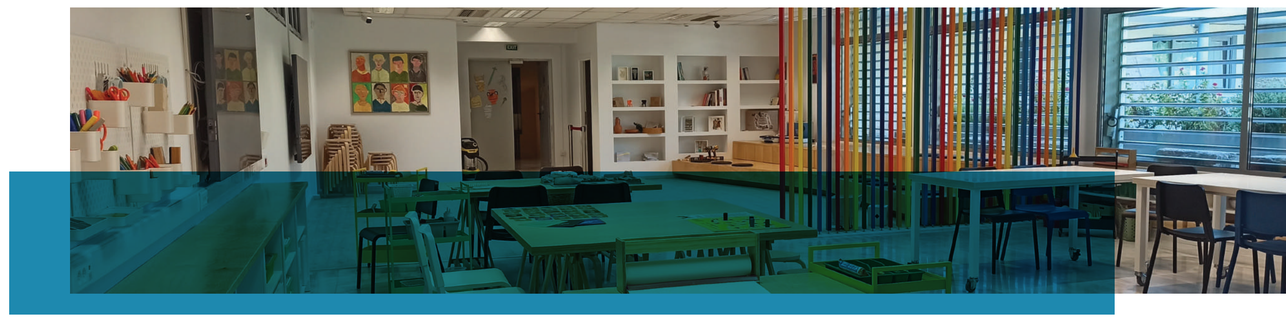
Δράση πολιτιστικής συνταγογράφησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.
Εργαστήρια χορού και εικαστικών εφαρμογών

ΑΜΘ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Αγγελική Κουκουβού, Χρυσάνθη Φωτιάδου, Φίλιππος Γκούτζος,
Ευθυμία Σκυλίτση, Ανδρέας Κοτσιαφίτης, Μαρία Τσαγκαράκη
Πολυδύναμη Νοσηλευτική Μονάδα Ψυχικής Υγείας Θεσσαλονίκης

ΠΛΑΙΣΙΟ / ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Οι τέχνες διαδραματίζουν εξελικτικό ρόλο στη συναισθηματική ανάπτυξη των ανθρώπων. Εκτιμάται ότι μέσω της δημιουργικής διαδικασίας λειτουργούν ως καταπραϋντικό εργαλείο στη βελτίωση της ψυχικής και συναισθηματικής ευεξίας ενός ατόμου.

ΣΤΟΧΟΣ / ΟΜΑΔΑ

Το εργαστήριο εικαστικών εφαρμογών στοχεύει στην εικαστική πράξη, δηλαδή στην πραγμάτωση ενός εικαστικού έργου, μέσα από ποικίλες δραστηριότητες. Η στρατηγική επίλυσης δυσκολιών κατά τη δημιουργική διαδικασία βοηθά στη διαχείριση αλλά και στην επίλυση εσωτερικών συγκρούσεων, προσφέρει ικανοποίηση και αυτοπεποίθηση.

Η δράση απευθύνθηκε σε ασθενείς με μη-συναισθηματική ψύχωση/σχιζοφρένεια και σχιζοσυναισθηματική διαταραχή.

ΧΩΡΟΣ / ΔΟΜΗ

Μόνιμες εκθέσεις Μουσείου +
Αίθουσα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Δημιουργικών Εργαστηρίων για Όλους

✔ Με μια σύντομη ξενάγηση στις εκθέσεις του μουσείου, οι ωφελούμενοι αποκτούν μια πρώτη αντίληψη για τα υλικά και τις τεχνικές που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στην αρχαιότητα για την κατασκευή αντικειμένων που σχετίζονταν που σχετίζονταν με ποικίλες πτυχές της ζωής τους: την ένδυση, τη γραφή, τον καλλωπισμό, τη σχέση με τη φύση και το σώμα τους, τις πρακτικές επιβίωσης, τις αντιλήψεις τους. (10΄)

✔ Στο εικαστικό εργαστήριο οι συμμετέχοντες δημιουργούν το δικό τους σύγχρονο έργο, εμπνευσμένο από τα εκθέματα ή τις θεματικές που είδαν. Σε δώδεκα ειδικά σχεδιασμένες συνεδρίες, εξοικειώνονται με τα υλικά και τις ποικίλες τεχνικές που προσφέρει η εικαστική γλώσσα για την προσωπική έκφραση: ζωγραφική, πλαστική, χαρακτική, κολάζ, υφαντική, ψηφιδωτό, μεταλλοτεχνία, κατασκευή, performance κ.ά. Η δημιουργία οδηγεί σε μια βαθύτερη σύνδεση με τις αισθήσεις και διευκολύνει τους ασθενείς να εκφράσουν τα συναισθήματά τους μέσα από το έργο τους. (80΄)

✔ Κάθε συνεδρία ολοκληρώνεται με βιωματική ομάδα, όπου οι συμμετέχοντες μοιράζονται σκέψεις, συναισθήματα και εμπειρίες από την εικαστική διαδικασία. (30΄)

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ / ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Η **δημιουργική διαδικασία** των εικαστικών τεχνών προωθεί τη μη λεκτική πτυχή της έκφρασης, ενώ οδηγεί σε μια βαθύτερη σύνδεση με τις αισθήσεις, παρέχοντας περαιτέρω υποστήριξη σε ασθενείς με δυσκολία να εκφράσουν τα συναισθήματά τους με λόγια.

- Αυτός ο τύπος θεραπείας μπορεί να είναι πολύ ευχάριστος, όταν παρουσιάζεται σε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον.
- Η στρατηγική επίλυσης δυσκολιών στην εικαστική πράξη, μπορεί να επεκταθεί στη διαχείριση συναισθημάτων, αλλά και την επίλυση εσωτερικών συγκρούσεων.

Η θεραπεία μέσω της τέχνης εστιάζει στην ίδια τη διαδικασία της δημιουργίας. Η δραστηριότητα λαμβάνει χώρα κυρίως για τα θεραπευτικά της οφέλη, παρά για το δημιουργικό αποτέλεσμα.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ / ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το υποκειμενικό βίωμα ενός ασθενούς του φάσματος της σχιζοφρένειας είναι μοναδικό και εξατομικευμένο και ο ασθενής συχνά δυσκολεύεται να το αποδώσει με τρόπο που να μπορεί να γίνει κατανοητό από τους άλλους. Υπό αυτήν την έννοια, η ενασχόληση με την τέχνη βοηθά

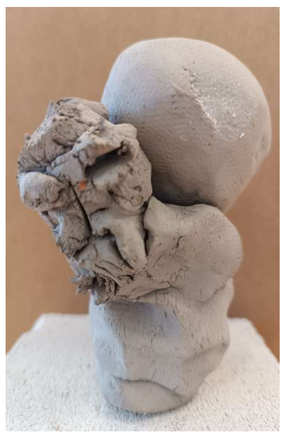
- την ανακούφιση του ψυχωτικού άγχους και της σε οποιονδήποτε βαθμό γενικότερης αποδιοργάνωσης του ασθενούς μέσω της καλλιτεχνικής έκφρασης,
- την απόδοση μη λεκτικών ερεθισμάτων και συναισθημάτων μέσα από τις μορφές που αναπτύσσει η τέχνη και
- τη γεφύρωση του χάσματος ανάμεσα στον προσωπικό συμβολισμό των συμπτωμάτων του ασθενούς με την πραγματικότητα.

Η κινητοποίηση κατά την καλλιτεχνική δράση έγινε έναυσμα ώστε οι ασθενείς να δεχτούν ευκολότερα τη θεραπευτική παρέμβαση μέσω της τέχνης, να νιώσουν ανακούφιση, να αποκτήσουν εντονότερη αυτοπεποίθηση, να επικοινωνήσουν με άλλους ανθρώπους και να νιώσουν πως είναι μέλος μιας ομάδας από την οποία μπορούν να λάβουν, αλλά και να δώσουν.

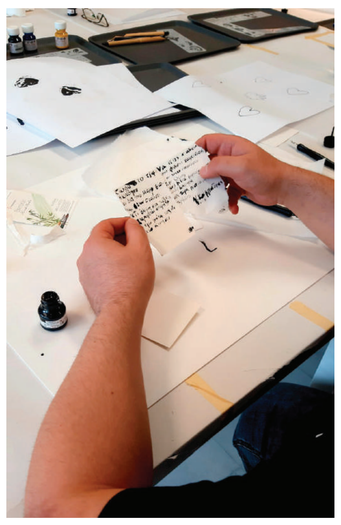

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Χρυσάνθη Φωτιάδου, Εικαστικός - Σχεδιασμός Εικαστικών Εργαστηρίων και επίβλεψη
Φίλιππος Γκούτζος, Εικαστικός
Ευθυμία Σκυλίτση, Εικαστικός/Θεωρητικός της τέχνης
Ανδρέας Κοτσιαφίτης, Ψυχίατρος
Μαρία Τσαγκαράκη, Ψυχίατρος

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Αναστασία Γκαδόλου, Γενική Διευθύντρια ΑΜΘ
Αγγελική Κουκουβού, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Εκδόσεων και Ψηφιακών Εφαρμογών
Ευανθία Παπαδοπούλου, Προϊσταμένη Τμήματος Ψηφιακών Εφαρμογών και Καινοτόμων Υπηρεσιών
Χρυσάνθη Φωτιάδου, Τμήμα Ψηφιακών Εφαρμογών και Καινοτόμων Υπηρεσιών
Θωμάς Λιόλιος, Προϊστάμενος Δ/νσης Διοικ., Οικον. & Τεχνικής Υποστήριξης
Δήμητρα Σερετίδου, Προϊσταμένη Τμήματος Οικονομικής Διαχείρισης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Camic, P. (2008). Playing with the Mud: Health Psychology, the Arts and Creative Approaches to Health Care. Journal of Health and Psychology, doi: 10. 117/1359105307086698
- Cheng C., Elamin M.E., May H., Kennedy M. (2023).Drawing on emotions: the evolving role of art therapy. Ir J Psychol Med. 40(3):500-502. doi:10.1017/ipm.2021.20.
- Isserow, J. (2013). Between water and words: Reflective Self-awareness and Symbol Formation in Art Therapy 18(3): 122-131,doi:10.1080/17454832.2013.786107
- Kaufman SB & Paul ES (2014). Creativity and schizophrenia spectrum disorders across the arts and sciences. Front. Psychol. 5:1145. doi: 10.3389/fpsyg.2014.01145
- Malchiodi,C.A.(Ed.).(2013).Expressive therapies.18. New York, N.Y: Guilford Publications, doi:10.1080/17454832.2012.725547.
- Stuckey, H. & Nobel, J. (2010) The Connection Between Art, Healing, and Public Health: A Review of Current Literature, Am J. Public Health.; 100(2): 254–263. doi:10.2105/AJPH.2008.156497

Ποτέ δεν είχαμε φανταστεί ότι θα ήμασταν ικανοί να κάνουμε τέτοια πράγματα

Η Πολιτιστική Συνταγογράφηση στο ΑΜΘ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Πολιτισμού
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ
Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΙΨΥ